

POSTANOWIENIE

29 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 29 maja 2026 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi Parafii [...] pod wezwaniem [...] w W.
o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem
Sądu Okręgowego w Bydgoszczy
z 28 maja 2019 r., sygn. akt II Ca 221/19
w sprawie z wniosku Parafii [...] pod wezwaniem [...] w W.
z udziałem E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.
o ustanowienie służebności przesyłu,

**przekazuje skargę o wznowienie postępowania Sądowi
Okręgowemu w Bydgoszczy jako właściwemu do jej rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Parafia [...] pod wezwaniem [...] w W. wniosła skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 28 maja 2019 r., II Ca 221/19.

Postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2026 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Najwyższemu. Wskazał, że zgodnie z art. 405 k.p.c. właściwym do rozpoznania skargi o wznowienie postępowania jest Sąd Najwyższy, który wydał postanowienie z dnia 5 maja 2020 r., którym odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej

wywiezionej od zaskarżonego postanowienia Sądu Okręgowego przez wnioskodawczynię, powołując się „na prawo materialne i jego wykładnię, co do którego orzekł Trybunał Konstytucyjny”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 405 k.p.c. do wznowienia postępowania z przyczyn nieważności i na podstawie przewidzianej w art. 401¹ k.p.c. właściwy jest sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, a jeżeli zaskarżono orzeczenia sądów różnych instancji, właściwy jest sąd instancji wyższej. Jak wynikało z materiału sprawy, wbrew błędnie sporządzonej komparycji postanowienia Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 7 kwietnia 2026 r., skargą o wznowienie postępowania zaskarżono wyłącznie postanowienie Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 28 maja 2019 r., II Ca 221/19. Stanowisko Sądu Okręgowego wskazujące na właściwość Sądu Najwyższego do wznowienia postępowania było nieprawidłowe już z tego tylko powodu.

Niezależnie od tego, w sytuacji, w której Sąd Najwyższy nie orzekał merytorycznie co do skargi kasacyjnej, odmówiwszy przyjęcia jej do rozpoznania, orzeczeniem, którego podstawą stał się akt normatywny uznany za niezgodny z wzorcem konstytucyjnym lub traktatowym (art. 401¹ k.p.c.), jest orzeczenie sądu drugiej instancji, chyba że powołany akt stosowałby tylko Sąd Najwyższy w ramach oceny przyczyn kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2012 r., III UO 4/12, OSNP 2013, nr 17-18, poz. 215, z dnia 10 lutego 2015 r., II UO 2/14 i z dnia 5 sierpnia 2020 r., II UO 1/20). Sytuacja taka nie wystąpiła jednak w niniejszej sprawie.

W konkluzji tezę o właściwości Sądu Najwyższego należało uznać za wadliwą, a właściwym do wznowienia postępowania zakończanego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy pozostawał ten Sąd.

Z tych względów, na podstawie art. 200 § 2 zdanie drugie i trzecie k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Paweł Grzegorzczuk

(K.G.)

[a.ł]